

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 102: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Udvidelse af ordningen om frit valg af børnepasning).

Af Erik Larsen (V) m.fl.
(Fremsat 30/11 99).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

Det lovforslag fra Venstre, vi skal diskutere her, har vi i hvert fald i en meget lignende udgave snakket om flere gange her i salen.

Det drejer sig om, at den mulighed, der i dag er for, at kommunerne kan lade borgerne få et beløb til brug for en privat pasningsordning, altså en ordning i eget hjem, foreslår Venstre skal være obligatorisk, sådan at alle kommuner er pålagt at skulle have sådan et tilbud til deres borgere. Den anden del af forslaget går ud på, at kommunerne skal have en mulighed for at vælge også at give forældre, der gerne vil blive hjemme selv og passe deres børn, et tilskud, hvis de er i den situation.

Regeringen kan ikke støtte forslaget, og det kommer nok ikke som en overraskelse for Venstre, for vi har talt om de her forslag, måske i lidt forskellige udgave, flere gange.

Jeg mener selv, at vi har en lov, som giver ret gode valgmuligheder både for kommuner og forældre, og den ene afvejning, vi står over for, er jo en afvejning af, hvor stramme rammer vi skal lægge for kommunernes arbejde – med den risiko, at de har meget svært ved at styre udgifterne, fordi de centralt bliver pålagt en række måder, de skal løse opgaverne på, eller en række tilbud, de skal have til borgerne, uanset hvordan det lokalt ser ud.

Dér er det altså min og regeringens vurdering, at det vil være uheldigt, hvis vi pålægger alle kommuner, at der skal være mulighed for, at man kan få en privat pasningsordning.

Når jeg ikke kan støtte den anden del af forslaget, har det så også en noget anden begrundelse: Nu som tidligere mener jeg, det er overordentlig uheldigt at betale forældrene for at passe deres egne børn. Jeg synes, det er på kanten af en parodi på velfærdssamfundet, hvis man kommer derhen, at man skal have penge for at passe sine egne børn. Altså man har jo

tidligere brugt den sammenligning, at så skal man også give penge til borgere, der ikke benytter den service, de kan få på bibliotekerne eller sygehuse.

Hvis man ser, hvad den her ordning ville koste på landsplan, så er det jo omkring 2 mia. kr., og jeg kan så forestille mig, at forslagsstillerne vil indvende, at det her jo netop ikke er for hele landet, men en mulighed, som den enkelte kommune får. Men stadig væk er det jo også et økonomisk spørgsmål: Man lægger op til at bruge de begrænsede ressourcer, vi har, på en bestemt måde og til borgere, som ikke uden videre kan betragtes som svage borgere.

Endelig er der også det problem, at det alt andet lige vil betyde mindre arbejdskraft, fordi det vil tilskynde borgerne til en periodevis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, og vi står netop i nogle år over for en periode med mangel på arbejdskraft. I hvert fald skal vi udøve betydelig fantasi og politisk formåen for ikke at havne i en situation med mangel på arbejdskraft, og det her forslag trækker så decideret i den modsatte retning.

Så der er mange grunde til, at jeg heller ikke kan støtte den del af forslaget, men den vigtigste er nok, at jeg mener, det er i modstrid med velfærdssamfundets tankegang at give borgerne penge for at passe deres egne børn.

Inger Bierbaum (S):

Med forslaget, vi behandler i dag, ønsker Venstre at udvide de muligheder for frit valg af børnepasning, der eksisterer i dag. Man vil gøre det obligatorisk for kommunerne at tilbyde forældrene et økonomisk tilskud til privat pasning. Et »kan« bliver til et »skal«, altså et diktat til kommunerne, og samtidig foreslås det, at kommunerne kan vælge at give offentligt tilskud til forældrenes pasning af egne børn.

Socialdemokratiet er tilhænger af at give forældrene og familien mulighed for at vælge mellem flere alternativer i indretningen af børnepasningen – det findes jo allerede i serviceloven – men vi mener også, at det må være op til det lokale selvstyre i kommunen at bestemme, om man lokalt vil indføre frit valg-ordninger, og hvad de i givet fald skal bestå af.

Kommunerne må have mulighed for at tilpasse deres børnepasning til de lokale behov og prioriteringer, og vi er derfor imod Venstres forslag om, at det skal gøres obligatorisk for kommunerne at indføre et tilskud.

Vi er tilfredse, som det er i dag, hvor kommunerne selv kan bestemme.

Når det gælder Venstres gamle idé om også at give mulighed for at indføre et offentligt tilskud til forældre, der passer egne børn, så må vi klart sige fra. Vi mener, det er et forslag, der både er principielt forkert, og som vil medføre en række uheldige virkninger.

Principielt mener vi ikke, at pasning af egne børn skal berettige til varige offentlige tilskud. Vi har i stedet med børnepasningsloven givet forældre en mulighed for at være sammen med deres børn på fuld tid i en begrænset periode, og den ordning er vi meget glade for.

Vi bruger i dag offentlige midler på børnepasning af to overordnede årsager: Vi vil gøre det muligt for forældre at komme ud på arbejdsmarkedet, og vi vil sikre, at børn får mulighed for at få glæde af de pædagogiske tilbud, som er i den offentlige pasningsordning. I institutionerne har børn desuden mulighed for at møde andre, og de lærer at omgås og tage hensyn til andre. Dette formål opfyldes ikke let, når børnene passes i hjemmet, og derfor skal det heller ikke udløse tilskud.

Hertil kommer, at forslaget risikerer at blive ganske dyrt for kommunerne. Godt nok kan kommunen ifølge forslaget højst udbetale 85 pct. af den billigste nettoudgift pr. plads til forældrene, men samtidig risikerer kommunen jo at miste en skatteindtægt, hvis en af forældrene siger jobbet op og i stedet går hjemme med børnene. I det omfang det sker, vil det desuden nok først og fremmest være kvinderne, der dropper erhvervsarbejdet – ikke ligefrem noget værdifuldt bidrag til ligestillingsarbejdet.

Kommunen risikører også at øge presset på den offentlige pasning. Der er forældrepar, der i dag passer deres børn hjemme uden tilskud, som i nogle tilfælde kan se deres interesse i at få anvist en pasningsplads og derefter straks vælge det offentlige tilskud. Dermed fratages kommunen prioriteringsmulighederne i dagtilbudsordningerne, og samtidig forhøjer det kommunens udgifter. Hertil skal lægges risikoen for, at Venstres forslag kan forstærke problemerne med mangel på arbejdskraft inden for bestemte geografiske og faglige områder.

Socialdemokratiet kan derfor ikke støtte Venstres forslag. I stedet vil vi fortsat samarbejde med kommunerne om arbejdet på at skabe reel pasningsgaranti i alle kommuner. Vi er overbeviste om, at et sådant tiltag vil det store flertal af børnefamilierne virkelig ønske.

Jens Heimbürger (KF):

Det Konservative Folkeparti er positivt indstillet over for forslaget om en udvidelse af frit valg-ordningen. Vi ønsker at give forældrene de optimale valgmuligheder for pasning af deres børn, og derfor vil vi gerne tilbyde alle forældre et reelt valg mellem offentlige og private løsninger. Derfor finder vi det heller ikke rimeligt, at frit valg-ordningen, som vi kender den i dag, kan blokeres af kommuner, der er imod ordningen.

Det er et valg, om det er kommunernes valgfrihed eller det er borgernes valgfrihed. Vi mener rent faktisk, at borgernes valgfrihed må komme i første række, og derfor skal den enkelte familie gives ret til frit valg af børnepasningstilbud. Det vil samtidig give de mange familier, som arbejder på andre tidspunkter end de normale arbejdstider, der dækkes af de offentlige daginstitutioner, en ekstra valgfrihed.

Vi kan også godt følge intentionerne i, at der gives mulighed for et persontilskud, således at familien også kan passe sit eget barn i ganske særlige situationer. Vi mener, det kan give styrket valgfrihed, og vi vil gerne give den enkelte familie den mulighed for at være mere sammen med barnet i hjemmet. Men vi vil samtidig gerne påpege, at der bør arbejdes med et samlet loft over det beløb, som kan modtages for egen pasning af ens barn eller flere af ens børn. Hvordan dette loft skal udformes, vil vi drøfte i det videre udvalgsarbejde.

Samtidig vil vi understrege, at denne model med persontilskud skal styres meget kraftigt og, som det fremgår af forslaget, under hensyntagen til den kommunale økonomi. Kommunerne skal således fortsat kunne bestemme det samlede ressourceforbrug, og derfor kan familierne kun modtage tilskud, såfremt de alternativt er blevet tilbudt en pasningsplads i daginstitutionerne.

Samlet set er vi positive over for lovforslaget, der skal give valgfrihed til familierne.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg vil gerne stille to spørgsmål til den konservative ordfører. Og det første er, om han synes, at det er konservativ politik, at folk skal have penge af det offentlige for at passe deres egne børn. Er vi ikke kommet langt ud, sådan som socialministeren egentlig sagde? Det er den ene ting.

Den anden ting er, at Det Konservative Folkeparti altså er positivt indstillet over for det her forslag, men hvad betyder det – det er også et spørgsmål – med hensyn til integrationen af de fremmedsprogede? Jeg tror, det politisk korrekte er at kalde dem tosprogede. Men vil de fremmedsprogede ikke begynde at passe deres børn derhjemme, for så får de pludselig et nyt tilskud fra det offentlige, i stedet for at de som nu er begyndt at sende deres børn hen i institutionerne, hvor de lærer dansk, og integrationsprocessen derfor er kommet i gang?

Er det ikke, hvis man skal se helt kortsigtet og politisk, skal man sige realistisk på det, nu et meget væsentligt hovedelement?

(Kort bemærkning).

Jens Heimbürger (KF):

Det er altid en fornøjelse at forklare hr. Frank Dahlgaard, hvad konservativ politik går ud på.

Det er ikke i sig selv konservativ politik at betale folk for at gå derhjemme. Det, som jeg pointerede, var jo blandt andet, at man skulle have et pasningstilbud, og så var det en mulighed, kommunen kunne have. Men jeg lagde altså op til, at der skulle sættes loft over de her udgifter. For hvis vi forestiller os, at man har mange børn – og det er sådan set ligeegyldigt, om man er tosproget dansker eller kun taler faldstærsk, eller hvad man gør – jamen så skal det her styres meget stramt økonomisk. Så de spørgsmål vil jeg stille, og det vil jeg fortsat gøre.

Jeg forstår godt de spørgsmål, hr. Frank Dahlgaard rejste i den forbindelse.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg ved godt, hvad der er Det Konservative Folkepartis politik. Det fortalte daværende finansminister Palle Simonsen mig, da jeg interviewede ham i Finansministeriet som journalist, og jeg var ved at falde ned af stolen dengang. Han svarede på mit spørgsmål, at børnepasning helt klart er en offentlig opgave. Det er Det Konservative Folkepartis politik. Det er naturligvis ikke konservativ politik, det ved enhver, det er fuldstændig vanvittigt.

Men tilbage til det mere konkrete spørgsmål, som jeg ikke synes jeg fik et ordentligt svar på. Institutioner er jo ikke noget, som er særlig positivt set med borgerlige øjne, men i en integrationssammenhæng er det det vel egentlig, hvis

vi skal være ærlige. Med hensyn til de tyrkiske børn, de pakistanske børn, og de andre børn med en helt fremmed baggrund, også sprogligt, som jo indtil i hvert fald for nogle år siden meget typisk mødte op i 1. klasse og ikke kunne et ord dansk, er der sket en positiv ændring, og det er, fordi de i højere grad er kommet i institutionerne. Og hvis man gennemfører det her forslag, vil det så ikke gå den gale vej?

Det er egentlig også et spørgsmål til forslagsstillerne, til Venstre. Er det ikke noget, man helt har overset?

(Kort bemærkning).

Jens Heimbürger (KF):

For at tage spørgsmålene i omvendt rækkefølge vil jeg gerne endnu en gang pointere, at jeg vil forfølge spørgsmålet om, at der skal være et loft for de udbetalinger, der kan ske, sådan at der ikke kan spekuleres i det spørgsmål, om man kan få udbetalt penge i stedet for at vælge en institutionsplads.

For det andet vil jeg sige til hr. Frank Dahlgaard, at moderne konservative mennesker er ikke imod børneinstitutioner, ikke dem, som jeg kender, ikke dem, som jeg tilhører. Det er ikke en konservativ selvfølge, at det er man modstander af. Men der findes enkelte konservative, der mener, at sådan har det været i tidernes morgen, og det er også korrekt. Jeg ser frem til et studiekredssamarbejde med hr. Frank Dahlgaard om dette spørgsmål. Jeg synes ikke, vi skal trætte andre i Folketingssalen med det.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg synes i høj grad, vi skal trætte andre i Folketingssalen og i det hele taget hele befolkningen med det her, for det er jo ret interessant. For hvis man i Det Konservative Folkeparti anser børnepasning for at være en offentlig opgave, må man jo stille det spørgsmål, om der overhovedet er nogen opgave, som det offentlige ikke skal tage sig af.

Når noget så privat som pasning af egne børn skal være en offentlig opgave, er der så overhovedet noget, som man fra Det Konservative Folkepartis side – det er jo ikke det samme som at være konservativ, men fra Det Konservative Folkepartis side – anser for at være en privat opgave, som staten og kommunerne skal blande sig uden om?

Thorstein Theilgaard (SF):

Ja, med det her forslag foreslår Venstre sådan set endnu en gang, at børnefamilier skal have det, man kalder et friere valg, når børnene skal passes. Jeg tror, Venstre plejer at kalde det »pengene følger barnet«-modellen, men her må jeg jo sige, at det sådan set er udtryk for en falsk varebetegnelse, for hvis det er noget, så er det, at pengene følger forældrenes valg og ikke børnene, efter den model, der ligger.

Så kan man spørge, om det er et forslag, der vil lette hverdagen, gøre livet lidt lettere for børnefamilierne. Vil forslaget være en kærkommen hjælpende hånd til børnefamilierne i en ofte presset hverdag med job, indkøb, rengøring, og man skal også have tid til børnene.

Dér er vores erfaring så: Nej, det er det ikke. Vi synes, at forslaget tværtimod vil tvinge børnefamilien til at skulle sige: Vil vi være på arbejdsmarkedet, eller vil den ene – hvis man er så heldig, at man er to voksne – gå hjemme i stedet for?

Det, man reelt kommer til med det her forslag, er at sige: Er der én, der skal være hjemmegående, eller skal vi forsøge på at forene det at kunne gå på arbejde med at have børn og have tid til børnene på forskellig vis?

På den baggrund synes vi i SF, at det er et forkert forslag. Vi er mere optaget af at skabe nogle rammer for, hvordan man kan få arbejdsmarkedet, det at gå på arbejde, til at gå op i en højere enhed med at have børn, at have tid til børnene.

Så må man sige, at der ligger jo i serviceloven, som nogle har været inde på, allerede muligheden for noget fleksibilitet i det her spørgsmål.

Det afgørende spørgsmål er jo selvfølgelig: Står forældrene i dag i kø for at tage deres børn ud af vuggestuerne, børnehaverne m.v. for at få dem over i andre pasningstilbud, andre pasningsformer? Nej, det gør de ikke. Godt en halv million børn er i traditionelle offentlige pasningstilbud, hvorimod det er et par tusinde eller deromkring, som er i de her forsøgsordninger under serviceloven. Så man kan vel ikke ligefrem sige, at det er noget, de står og banker på døren for at få fat i.

Vi synes sådan set, at forskellen mellem de 500.000 og de 2.000, 2.500, eller hvad det nu er, er en forskel, der er til at få øje på, og som også burde gøre indtryk på Venstre.

Vi er egentlig lidt ærgerlige over, at Venstre ikke sammen med os og andre gode kræfter i

stedet ville fokusere på det, der er børnefamiliernes reelle problemer, sådan som det er i dag i dagligdagen. Det er f.eks. 9.000 børn eller deromkring, der står på en venteliste. Mange af dem er de helt små børn, der står på venteliste til en vuggestueplads.

Og når Venstre så siger, at der er undersøgelser, der viser, at forældrene meget, meget gerne vil have et friere valg end det, de har i dag, så tror vi, at det hænger meget sammen med, at for mange oplever, at de ikke kan få deres barn passet, når de skal tilbage på arbejdsmarkedet. Det er sådan set dér, problemet er, så derfor kunne vi godt tænke os at kigge på venteliste-problematikken som en meget væsentlig del af det her. Det vil vi gerne lave sammen med Venstre fremfor det, de har fremlagt denne gang.

Man kunne jo også i den forbindelse kigge på forældrebetalingen, den øgede forældrebetaling, som blev indført lige før jul. Jeg ved godt, Venstre ikke stemte for, men man stemte heller ikke imod; man undlod at stemme, kan vi sige.

En dugfrisk undersøgelse fra noget, der hedder Bureau 2000, har jo vist, at den øgede forældrebetaling til maksimalt 33 pct. over 3 år ikke giver flere pladser. Det giver ikke flere pladser til dem, der gerne vil have deres børn passet. De kommuner, der får glæde af det, er sådan set nogle, der stort set havde opfyldt pasningsgarantien i forvejen.

Så det vil sige, at det, man har vedtaget – og jeg noterer mig, at Venstre ikke stemte imod – det er sådan set en øget brugerbetaling fra forældrenes side for et pasningstilbud.

Den type problematikker er vi meget mere optaget af.

Man kunne også kigge på de fysiske rammer for børnene. Jeg bemærkede, at pædagogernes fagforening i sidste uge, tror jeg, det var, har følt sig nødsaget til at begynde at anmelde kommuner til politiet som sidste udvej, fordi kommunerne er så pressede, at de begynder at lave nogle lidt uheldige løsninger på det her område.

Den snak vil vi gerne tage sammen med andre gode kræfter, herunder Venstre, hvis de vil være med.

Vi kunne også kigge på børnepasningsorloven, som i dag får så lav en støtte; den er nede på 60 pct. med Vestres velvillige hjælp, kan man sige, i sin tid. Det har haft to konsekvenser. De lavtlønnede har fået meget, meget ringe muligheder for overhovedet at tage børnepasningsorlov, og kvindepolitisk, ligestillingspoli-

tisk, må man sige at der er dybe problemer i det her.

Vi har et samfund, hvoraf 70 pct. af kvinderne og 79 pct. af mændene, der er ude på arbejdsmarkedet, og . . .

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Så er taletiden ved at være udløbet.

Thorstein Theilgaard (SF):

Jeg skal gøre det meget kort.

På de tre områder vil vi meget gerne gøre noget fra Folketingets side. Det vil vi gerne have Venstre med til sammen med andre gode kræfter, men det her lovforslag kan vi ikke støtte. Vi synes, det er et bagstræberisk forslag.

Inge Refshauge (DF):

Dansk Folkeparti kan støtte det meste af forslaget. Vi mener, det er en god idé at give forældre valgfrihed til at få passet deres børn. Kommunerne får jo fortsat lov til at bestemme, hvor mange pladser der skal være i kommunalt regi, og dermed mener vi at den økonomiske styring bevares.

Forældrene kan vælge den ordning, de finder bedst for netop deres børn, og lovforslaget her sikrer forældrene frit valg. De får lejlighed til at vælge den kvalitet og service, som lige passer til deres behov, og i rapporten fra maj 1999, »Friere valg på det kommunale serviceområde«, dokumenteres det, at der er meget større tilfredshed på området med det frie valg. Forældrene får indflydelse på børnenes pasning, og fleksibiliteten bliver øget. Det er der nemlig meget brug for, efterhånden som arbejdsmarkedet ændrer sig.

Vi i Dansk Folkeparti er med på, at den nuværende ordning, som desværre ikke findes i alle landets kommuner, bliver udvidet og gøres mere brugervenlig.

Så er der den anden del af forslaget, som vi er lidt i tvivl om, nemlig når valgmuligheden kan udvides, hvis kommunerne vælger at give forældre tilskud til at passe deres egne børn. Forældre, der vælger det, kan så oppebære 85 pct. af prisen på den billigste alderstidssvarende plads i kommunen. Der vil sikkert være forældre, der vælger denne form for pasning. De skal så også være klar over, at der kun gives tilskud til pasning af tre børn.

I Dansk Folkeparti vil vi gerne i udvalget have nogle flere oplysninger netop omkring det, hr. Jens Heimburger var inde på med et

økonomisk loft, og så vil vi også gerne have, at det skal være muligt, at forældrene skal komme med et dokumenteret behov, for at vi ikke kommer ud i det, fru Inge Bierbaum mente, at forældre, der går hjemme og passer deres børn, så pludselig finder ud af, at nu kan de få penge for det, og så melder sig på banen.

Det er nogle af de ting, vi er nødt til at diskutere i dette lovforslag, men vi går meget positivt ind i udvalgsbehandlingen.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Man kan sige, at forslaget ligner noget af det, der har været fremme før, især fra Venstres side, idet det jo drejer sig om det frie valg. Det drejer sig om, at pengene følger borgeren, hvad enten det er et barn, en patient eller en skatteyder.

Så er det sådan rundet op, og jeg har forstået det rigtigt, kan jeg se på Venstres ordfører.

Men jeg vil tillade mig at dele det op i to, for den del af det, der tilsigter at give forældrene et friere valg, kan vi godt fra CD's side tilslutte os. Det synes vi er en god idé, for jeg er også villende om, at man i nogle kommuner har stillet forældrene over for det her, og så har man sat noget i gang, som fungerer vældig godt, og man er meget tilfreds med det. Men så ændrer kommunen sin opfattelse af det, idet man hellere vil have en anden struktur, og så lukker man det og placerer børnene hver for sig. Jeg vil hellere have, at når det kører godt, så skal det være sådan.

Altså den del med det friere valg kan vi fra CD's side godt støtte, men om den anden del af det – som jeg kan høre får nogle undertoner nu, der lidt ligner dem i spørgetiden i dag, og det vil jeg meget nødtigt bevæge mig ind i, med hensyn til, hvor mange børn man så må lægge sig til og få tilskud fra det offentlige til – vil jeg sige, at vi dybtliggende er uenige i det synspunkt, at man skal have penge for at gå hjemme og passe sine egne børn.

Når jeg siger det, så er det, fordi det historisk er sådan, at jeg i 1978 foreslog det oppe fra den talerstol, og da var forholdene ganske anderledes, altså både økonomisk og arbejdsmarkeds-mæssigt og familiemæssigt. Der er ingen grund til at blive ved med at holde fast i det.

Så vil jeg sige, at jeg tror, det vender den tunge ende nedad, fordi de, der kommer til at gå derhjemme, bliver de lavtlønnede, og det bliver i meget høj grad kvinderne, og det har jeg ingen idé om er en særlig god idé.

Og for børnenes vedkommende er der dels det, at børn har jo godt af at være sammen, og dels er der også det at sige til det, at når de kommer hen i det, som De Konservative ikke bryder sig om, nemlig en egentlig institution, så forudsættes det jo også, at der er mennesker derhenne, som er uddannet til at kunne se, hvis der er problemer med et barns udvikling, og også til at kunne foreslå, hvilke støtteforanstaltninger der så skal sættes ind.

Børn har jo vældig godt af den dér sociale interaktion, der er mellem børn, så jeg synes ikke, det er nogen god idé at gøre det her i år 2000, at man sådan bygger sin egen lille rede og fører den, og så bliver man inden for de fire døre med en lille lænke til komfuret.

Den del af det er vi ikke begejstrede for, stadig væk ikke, men den anden del af det, som giver lidt større valg, kan vi godt give tilslutning til.

Anders Samuelsen (RV):

I Det Radikale Venstre ønsker vi ligesom Venstre at give borgerne større valgfrihed og fleksibilitet med hensyn til den offentlige service og til at sikre den bedst mulige offentlige service. Det mål kan man opnå på flere måder. At lade pengene følge borgerne, i dette tilfælde barnet, er Venstres opskrift på den optimale valgfrihed.

I Det Radikale Venstre er vi ikke helt enige i Venstres opskrift, og det er der flere årsager til. For det første kan vi ikke se, at det har noget med valgfrihed i velfærdsstaten at gøre. Tværtimod mener vi, at Venstre på den måde promoverer ideen om, at har man først betalt sin skat, så har man også krav – med streg under krav – på en hel masse ydelser og i dette tilfælde penge fra det offentlige.

Det er forestillingen om, at den offentlige sektor som en form for supermarked, hvor vi alle sammen kan vælge frit fra alle hylder. Men er det ikke i bund og grund undergravende for velfærdssamfundet, hvis alle borgerne skal have trækningsret, blot fordi de har betalt skat?

Det er i hvert fald ikke Det Radikale Venstres vision om fremtidens velfærdssamfund. Det er ikke sådan, vi ønsker at velfærdssamfundet skal udvikle sig. Udgangspunktet må i stedet være, som det altid har været, at man betaler sin skat, så sikkerhedsnettet kan være der, hvis man får brug for det. Udgangspunktet må være, at den offentlige sektor først og fremmest sørger for dem, der ikke kan klare sig selv, og giver en håndsrekning til dem, der har behov for det.

For det andet er vi betænkelige ved at forpligte kommunerne til at tilbyde en frit valgordning, fordi det efter vores opfattelse må være den enkelte kommune, som bestemmer, hvad kommunens serviceniveau skal være, også når det gælder daginstitutionsområdet.

For det tredje er der flere uklarheder i forslaget. Venstre foreslår, at man kan få et tilskud på maksimalt 85 pct. af prisen for den billigste daginstitutionsplads til samme aldersgruppe i kommunen, men er det kommunens udgift eller den pris, som forældrene betaler for dagsinstitutionspladsen?

Det fremgår heller ikke af forslaget, om tilskuddet er skattepligtigt for modtageren eller ej. Hvis man skulle følge Venstres argumentation, ville det jo være rimelig vigtigt at få det fastslået, hvis der skal være tale om fuld valgfrihed.

Og hvad med de personer, der har arrangeret privat pasning af deres børn, men som bliver ledige, skal de så ikke længere kunne anvende ordningen?

Endvidere har jeg svært ved at se, hvordan forslaget gør det frie valg på børnepasningsområdet mindre bureaukratisk. Jeg er meget enig med dem, der har påpeget, at der først vil gå bureaukrati i det frie valg, hvis bestemmelsen om søskenderabat og friplads skal udvides til også at gælde ved privat pasning.

For det fjerde er der spørgsmålet om, hvad dette såkaldte frie valg vil gøre for kvindernes ligestilling på arbejdsmarkedet, når nu vi i forvejen ved, at det først og fremmest er kvinder, der benytter børnepasningsorloven. Vil dette forslag ikke blot forringe ligestillingen på dette punkt?

Og for det femte kan man frygte, at forslaget vil trække flere personer ud af arbejdsmarkedet i en tid, hvor der i stigende grad bliver mangel på arbejdskraft. Man kunne jo nemt forestille sig, at en familie med f.eks. tre børn så en fordel i, at en forælder forlader arbejdsmarkedet, fordi de kan få et tilskud, der er højere end ydelsen for børnepasningsorlov. I det hele taget forekommer det at være en samfundsøkonomisk dyr løsning og pris at betale for det frie valg.

Endelig vil ordningen også gøre det meget svært for kommunerne at styre udgiftsudviklingen på dagsinstitutionsområdet.

I stedet vil Det Radikale Venstre meget hellere opfordre til, at man benytter sig af de puljeordninger, som allerede eksisterer, og som i højere grad minder om den ordning, vi kender

fra friskoleområdet, og som er en meget god og socialliberal ordning, hvor man slår sig sammen og tilskuddet følger en gruppe i stedet for bare den enkelte.

Til sidst er jeg også nødt til at spørge Venstres ordfører, hvor Venstres kamp for afskaffelse af tilskudssamfundet i det hele taget er blevet af? Det er i hvert fald ikke det, der gives udtryk for med det her forslag, for nu er det åbenbart blevet Venstrepolitik i valgfrihedens navn at give ganske almindelige børnefamilier tilskud til at passe deres egne børn.

Så alt i alt kan jeg meddele, at Det Radikale Venstre ikke støtter lovforslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten kan heller ikke støtte forslaget om udvidelse af frit valg-ordningen. Alle børn har efter vores mening ret til et pædagogisk dagtilbud, nøjagtig sådan som de har ret til undervisning i den danske folkeskole. Jeg vil så sige, at det er uden mødepligt.

For Enhedslisten er kvaliteten i de tilbud, der gives børn, uhyre vigtig. Vi synes, at formålsparagraffen for pædagogiske dagtilbud i serviceloven er udmærket og skitserer, hvilke krav dagtilbudene som minimum bør opfylde. Tilsvarende krav stiller man ikke til det frie valg eller til puljeordninger. Der er det i vid udstrækning forældrenes eget ansvar at sikre, at kvaliteten er i orden. Hvis man er presset som forældre, fordi der f.eks. ikke er det fornødne dagtilbud, når der er brug for det, ja, så kunne man jo nemt komme til at gå på kompromis og komme til at se let på kvaliteten.

At give forældre tilskud til at passe egne børn kan vi altså heller ikke støtte. Hvad bliver så det næste? Skal man have tilskud for at undervise sine egne børn, eller hvad kan man så finde på? Det er helt i orden, at der er familier, der vælger, at den ene forælder bliver hjemmegående, altså selv passer sine børn, men det skal altså ikke udløse andre økonomiske tilskud end de generelle.

Enhedslisten vil gerne være med til at gøre de pædagogiske dagtilbud bedre både fysisk og indholdsmæssigt. Vi vil også gerne være med til at gøre dem mere fleksible, sådan at der oprettes deltidsgdagtilbud, og sådan at der f.eks. laves dagtilbud med åbningstider, der modsvarer forældrenes arbejdstider. F.eks. er der jo gode erfaringer med de få natbørnehaver, der er.

Vi vil også gerne være med til at forbedre børnepasningsorloven, sådan at børnefamiliernes forhold generelt forbedres. Børnepasningsorloven er jo dybest set den mest effektive måde at give forældrene tid sammen med deres børn på.

Men vi vil ikke være med til at yde tilskud til ordninger, som man aldrig kan se kvaliteten af, og hvor børn bliver betragtet som genstande, der kan deponeres eller passes i et givet tidsrum hver dag. Børn er selvstændige individer med egne rettigheder, og det skal man respektere.

Tove Videbæk (KRF):

Det er næppe nogen større overraskelse, at Kristeligt Folkeparti bakker lovforslag nr. L 102 op. Vi ønsker som forslagsstillerne at give forældre ret til at få økonomisk tilskud til en privat pasningsordning, hvis det er det, de foretrækker frem for at få deres børn passet i en offentlig pasningsordning.

Vi ønsker også som forslagsstillerne, at kommunen kan vælge at tilbyde forældre tilskud for at passe egne børn. Vi havde dog foretrukket, at der havde stået *skal* ved begge forslag. Vi havde foretrukket, at man havde taget skridtet fuldt ud og sagt: Nu vil vi have gennemført, at pengene skal følge barnet. Ifølge det her forslag vil det stadig væk kun være særlig familievenlige kommuner, der vil vælge at tilbyde forældre tilskud for at passe egne børn i stedet for at give tilskud direkte til den offentlige institution. Så på det punkt mener vi ikke, at det er godt nok, men det er et skridt i den rigtige retning.

Det er et initiativ, der vil øge forældrenes selvbestemmelse over deres egne børn, og endnu vigtigere er det et initiativ, der vil være en kilde til større trivsel for familierne, ro omkring barnet og større tilfredshed i familierne som helhed, og det kan vi selvfølgelig kun bakke op.

Debatten om børne- og familiepolitik er i høj grad en ideologisk debat. Den handler om menneskesyn, om værdier og om forholdet mellem mennesker og samfund, men den handler også om, hvorvidt familiepolitikken har en selvstændig værdi og plads eller den skal underordne sig alle andre politikområder.

Det ligger mig faktisk meget på sinde, at vi ikke lader de ideologiske kampråb overdøve børnefamiliernes efterlysnings af mere tid nu og her til gavn for familiernes trivsel og til gavn for bedre sammenhæng mellem arbejds- og fa-

milieliv. For er det ikke det, alle ønsker i øjeblikket?

I år 2000 virker det stadig væk, som om familiepolitikken for regeringen kun er et appendiks til arbejdsmarkedspolitikken, og at den primære opgave for familierne stadig må være at være leverandører af arbejdskraft. Men er det virkelig dér, familiens primære værdi ligger: som arbejdsrobotter, der først og fremmest skal sikre indtægten, så vi fortsat alle kan købe alle de materielle ting, som reklamerne prøver at overbevise os om at vi simpelt hen ikke kan undvære?

Kristeligt Folkepartis politik tager udgangspunkt i det samfundssyn, at familien skal prioriteres, bl.a. fordi et godt familieliv er et af udgangspunkterne for et sundt samfunds- og arbejdsliv. Børneudvalget skriver jo i en rapport, at børnefamilierne er samfundets grundsten, og børnefamiliernes trivsel er afgørende for, hvordan vi går fremtiden i møde. Derfor er det også vigtigt, at vi her i Danmark har en fleksibel børnepasning, der tager udgangspunkt i mennesker frem for systemer.

Vi mener, at familierne skal have bedre mulighed for selv at vælge. Det er ikke Morten Korch-tænkning eller romantik fra svundne dage, men det er en politik med barnet og familien som udgangspunkt og i centrum, en politik, der tager afsæt i værdier.

Kristeligt Folkeparti kan støtte dette lovfor-slag.

Tom Behnke (FRI):

Jeg kunne ikke lade være med at sidde her under debatten og konstatere, at det, som lovfor-slaget lægger op til, er jo en mulighed, som allerede eksisterer i dag. Kommunerne kan jo et langt, langt stykke af vejen gøre de ting, hvis de vil.

Det, som forslaget lægger op til, er, at kommunerne skal yde tilskud, og jeg kan ikke lade være med at tænke tilbage på de mange hundrede gange, hvor vi her i Folketingssalen har hørt Venstres og De Konservatives sirenesang om det kommunale selvstyre. Men det kan være, vi slipper for det fremover, for lige præcis her må vi jo nok sige, at det kommunale selvstyre i hvert fald er lagt på hylden.

Rent politisk støtter vi i Frihed 2000 principet om, at børnene skal have mere tid sammen med mor og far. Rent politisk synes vi, det er en god idé, og rent politisk synes vi, det er en kedelig tendens, at man i dag faktisk er nødt til at

aflevere sine børn i børneinstitutioner adskillige timer hver eneste dag. Det tror vi ikke er særlig godt for børnene. Vi tror, det er godt for børnene at komme ud at møde andre børn – helt afgjort – men bestemt ikke i det antal timer, som vi desværre ser i dag.

Rent politisk er vi i Frihed 2000 også helt enige i, at der skal være en valgfrihed, at forældre-ne skal have en valgfrihed. Hvad er det, man ønsker? Ønsker man, at ens børn skal passes af andre? Og i givet fald, skal det så være hos en dagplejemor, skal det være i en privat institution eller en offentlig institution? Eller vil man selv passe sine børn? Den valgfrihed ønsker vi også i Frihed 2000.

Men når vi så kommer til forslagsstillernes valg af metode til, hvordan det skal realiseres, kommer vi også til det økonomiske, og her må vi i Frihed 2000 klart sige fra. Vi støtter ikke lovforslaget fra Venstre, fordi måden, man ønsker at gøre det på, er at betale forældre for at lade være med at benytte sig af et offentligt tilbud. Det er forkert, det er en helt forkert tankegang.

De offentlige tilbud i den sociale lovgivning bør være et tilbud til de mennesker, som har behov for dem. Det skal ikke være sådan, at man laver en lovgivning, hvor alt og alle får udbetalt det samme, for i det øjeblik man har en sådan ordning, hvad er så formålet med at have ordningen? Hvorfor skulle man opkræve alle disse mange skattekrone for bagefter at dele dem ud til de samme mennesker, som lige har betalt dem? Jo, rent beskæftigelsesmæssigt vil der selvfølgelig være en masse i den offentlige administration, der kan sidde og administrere, at pengene kommer ind, og administrere, at pengene går ud igen. Men det er jo ikke nogen særlig konstruktiv måde at bruge skatteydernes kroner på.

Det, at man skal betale borgerne for at lade være med at benytte sig af offentlige tilbud, kan jo meget hurtigt brede sig. Ministeren brugte et citat, som jeg også ofte har brugt, nemlig om man også skal til at betale folk for at lade være med at benytte de offentlige biblioteker. Skal man have penge for at lade være med at gøre det? Skal man have penge, hvis man lader være med at benytte sig af sundhedsplejersker, hvis man lader være med at gå til sin læge, hvis man lader være med lade sig indlægge på hospitalet, når man bliver syg, hvis man lader være med at flytte på plejehjem, når man bliver gammel? Skal vi over én kam begynde på, at alle, der

ikke benytter sig af offentlige tilbud, skal have udbetalt det samme som dem, der benytter de offentlige tilbud? Nej, selvfølgelig skal vi ikke det.

Det offentlige har én eneste opgave, og det er at tage hånd om de svage i vort samfund og sikre, at alle kan være med. Men forslaget her går ikke på at sikre, at alle kan være med. Forslaget går ud på at kræve penge ind med den ene hånd og dele pengene ud med den anden hånd, og i mellemtiden er der lige gået 25-30 pct. op i administration, uden at nogen har fået noget ud af det. Samfundet bliver ikke rigere af det, familierne bliver ikke rigere af det, og derfor skal man selvfølgelig lade være.

Men hvad er så løsningen, hvis man ønsker det politiske mål, som vi i Frihed 2000 er helt enige i? Jo, den er ganske, ganske indlysende, og Venstre har jo været ved at lægge op til, at det også er den vej, Venstre vil. Det er skattelettelser, vi taler om, for hvad er årsagen til, at forældrene – både mor og far – er tvunget til at være på arbejdsmarkedet og dermed tvunget til at aflevere deres børn i offentlige institutioner? Jo, årsagen er, at hvis der skal tjenes nok til, at man både kan betale skat og bagefter have penge nok til sig selv og sin familie, er både mor og far tvunget til at være på arbejdsmarkedet. Derfor er skattelettelser nøgleordet her, for så får familierne et økonomisk råderum, så de selv kan bestemme, hvad de vil. Det er løsningen på problemet.

Frihed 2000 siger altså nej til forslaget. Vi støtter målet, men metoden er vi imod.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne takke de forskellige ordførere for kommentarerne til vores lovforslag om et friere valg af børnepasning, og jeg vil selvfølgelig specielt sige tak til ordførerne fra De Konservative, Dansk Folkeparti, Kristeligt Folkeparti og delvis CD for de meget positive tilkendegivelser.

Jeg tror, det var hr. Frank Dahlgaard, der stillede spørgsmålet, om børnepasning er en offentlig opgave. Jeg synes ikke, at børnepasning som sådan er en offentlig opgave, men jeg synes, det er en offentlig opgave at bidrage økonomisk til, at børnefamilierne kan få den børnepasning, de har brug for.

Vi synes i Venstre, at det er forkert, at vi via de økonomiske tilskud, der gives i dag, også skal bestemme, hvordan børnepasningen skal indrettes, hvordan den skal foregå. Med dette

forslag ønsker vi at sikre, at familierne får mere reel valgfrihed mellem forskellige børnepasningsformer. Det kan godt være, man gerne vil gøre brug af de eksisterende tilbud, som vi kender i dag, men der er også nogle, som gerne vil have mulighed for at vælge på kryds og tværs af kommunegrænser, der er nogle, der gerne vil vælge en anden, privat, ordning, og der kan være pædagoger, der gerne vil etablere deres egen børnepasningsform. Ved at familierne får en fri valgmulighed, fordi vi økonomisk sidestiller familierne, vil der åbnes op for en større mangfoldighed.

Vores forslag går konkret ud på at sikre familierne denne ret til at få økonomisk tilskud, også til en privat pasningsordning, hvis de ønsker det i stedet for at benytte det kommunale dagtilbud. Samtidig vil vi gerne åbne mulighed for, at kommunerne også får mulighed for at tilbyde forældre økonomisk tilskud til at passe deres egne børn. Sagen er jo, at undersøgelser viser, at det er det, børnefamilierne synes, der skal være mulighed for i dag, og jeg undrer mig over, at det slet ikke gør indtryk på socialministeren, at en undersøgelse foretaget af Mandag Morgen her i efteråret viser, at to tredjedele af danskerne er tilhængere af, at der skal være frit valg mellem offentlig og privat pasning, og at familierne skal have mulighed for at få støtte til selv at passe deres børn.

Det undrer mig, når regeringen skal finde argumenter for at afvise vores forslag, at man bl.a. griber til at tale om stramme rammer for kommunernes handlemåder, for hvis der er nogen, der har lagt kommunerne i stramme tøjler, er det regeringen. Vi har senest set det på netop dette område med en meget omstændelig lov vedrørende børnepasningsgaranti med meget omstændelige regler for, hvordan pasningsgarantien skal udformes som betingelse for, hvilken forældrebetaling man må opkræve.

Argumentationen holder heller ikke fra ministerens side, for den del af forslaget, der vedrører at give mulighed for, at kommunerne kan yde tilskud til forældre, der selv ønsker at passe deres børn, er faktisk et forslag om at udvide kommunernes muligheder. Vi ved, at der er kommuner, der gerne vil gøre forsøg på det her område, bl.a. er Søllerød Kommune meget interesseret i at iværksætte en sådan pasningsordning, fordi man mener, den er hensigtsmæssig og et godt tilbud til kommunens borgere.

Jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet kan diskutere spørgsmålet videre, og at vi om ikke

andet – hvis der er så megen skepsis, at man ikke kan bakke den del af vores forslag op – i det mindste kan komme igennem med at give forsøgsmuligheder på området. Jeg håber, ministeren vil tage sine egne ord om at give kommunerne nogle muligheder alvorligt og vil støtte, at man får gennemført forsøg på området og får nogen erfaring med hensyn til, hvordan det vil virke i praksis. Det ville også være gavnligt for debatten, hvis vi fik iværksat et forsøg i én eller flere kommuner og dermed fik nogen erfaring at arbejde ud fra.

Der er flere, der har været inde på økonomien i forslaget, og lad mig endnu en gang understrege, at med dette forslag bevarer kommunerne den økonomiske styring. Det er kommunerne, der bestemmer de tilbud, der gives, og begrænsningen ligger jo kun i, at folk skal være ude af ventelisten for at få de rettigheder.

Sagen er, at frit valg-ordningen giver en meget større fleksibilitet for familierne, fordi de får andre muligheder, og også for kommunerne. Her vil jeg gerne gøre ordførerne opmærksom på, at f.eks. Københavns Kommune nu har fået lov til at gennemføre forsøg, hvor man netop ikke skal lade børnefamilier stå på venteliste, hvis de ønsker at få et tilskud til en privat pasningsordning. Det sker ud fra den argumentation, at børnetallet stiger i en periode for så igen at falde, og det sker ud fra den argumentation, at det er vanskeligt at etablere nye institutioner. Københavns Kommune har altså ønsket at få nogle flere muligheder for at skabe fleksibilitet i pasningsordningen, og jeg synes, det bør gøre indtryk, at kommunerne altså efterlyser forskellige, fleksible muligheder.

Jeg må sige til den socialdemokratiske ordfører, fru Inger Bierbaum, at jeg er meget forundret over de holdninger, der kom til udtryk vedrørende børns pasning i hjemmet: at det eneste hensigtsmæssige for børn er at komme i et kommunalt pasningstilbud, fordi det er det eneste sted, hvor der er en pædagogisk udfordring og samvær med andre, og at det ikke vil være hensigtsmæssigt for børn, hvis de ikke deltager i et sådant tilbud. Jeg synes, det er helt utroligt at skulle høre sådanne tilkendegivelser fra den socialdemokratiske ordfører. Jeg synes, det er en hån mod de familier, der i dag selv tager vare på børnepasningen og gør en stor indsats, og jeg tror faktisk, at familierne, far og mor fuldt ud er i stand til give deres barn eller børn

den udvikling, de påvirkninger og den motivation, børnene har brug for.

Jeg skal sige til bl.a. hr. Jens Heimburger, at der ligger jo i lovforslaget – det er også et svar til hr. Anders Samuelsen – en meget konkret anvisning af, at der skal være en begrænsning ved antallet af tilskud på maksimalt tre, og at man naturligvis aldrig skal kunne få en højere indkomst end det, der svarer til dagpengesatsen. Men jeg vil meget gerne diskutere andre tekniske detaljer med kollegerne.

Jeg har hermed kommenteret nogle af de væsentligste bemærkninger, der har været til lovforslaget, og jeg vil slutte af med at sige, at jeg har været glad for de meldinger, der er kommet, og jeg har været glad for de positive ønsker om, at vi fortsætter med at diskutere, hvad der er de rigtige muligheder at give kommunerne og børnefamilierne. Men det afgørende for os i Venstre er, at det er altså familiernes, borgernes valgfrihed, der skal gå forud for de kommunale rammer, og med dette forslag ønsker vi jo netop at give mulighed for en bred vifte af tilbud på området – at der bliver flere valgmuligheder, at der bliver et større udbud.

Med de bemærkninger siger jeg tak for tilkendegivelserne fra ordførernes side.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg har to spørgsmål til ordføreren for forslagsstillerne.

Det ene spørgsmål er: Hvorfor lægger man et maksimum ind på tilskud til tre børn? Hvorfor er det lige tre børn, der skal være grænsen? Hvorfor skal børnefamilier, der har mere end tre børn, ikke have lov til at have tilskud til nummer fire, fem, seks, syv eller flere? Hvorfor lægger man den grænse? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål går på, at jeg hørte ordføreren sige henvendt til socialministeren, at Venstre håbede, at man i det mindste med forslaget her kunne opnå, at der nu blev startet nogle forsøgsordninger rundt omkring i landet.

Jeg vil godt spørge ordføreren helt præcist: Hvilke dele af forslaget er det, der ikke allerede i dag kan lade sig gøre ude i kommunerne? Hvad er det for elementer i lovforslaget, som ikke allerede i dag er gældende i alle kommuner, eller som ikke allerede i dag kører som forsøgsordninger i visse kommuner?

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det er også til ordføreren for forslagsstillerne. Der står i forslaget, at man naturligvis ikke kan få tilskud til at gå hjemme og passe sine børn, hvis man er på overførselsindkomst. Vi vil gerne have at vide, hvordan man definerer »naturligvis«. Hvorfor det, for der sparer man jo da også samfundet for en institutionsplads? Jeg vil gerne høre en dybere begrundelse for det.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Det afgørende for os er at få åbnet for, at man også kan give et tilskud til forældre, der ønsker selv at passe deres børn, og mit svar til hr. Tom Behnke er, at de muligheder er der ikke i dag. Helt konkret har f.eks. Søllerød Kommune søgt om at få lov til at indføre en sådan ordning, men indtil videre er der ikke givet mulighed for, at man kan iværksætte det, og det er derfor, at jeg udleder af de kommentarer, der har været fra partierne i dag, at der måske er mulighed for, at vi dog på det område kunne få sat noget i værk, sådan at vi kunne få noget erfaring på området og dermed komme videre i retning af at give kommunerne nogle handlemuligheder.

Vi har diskuteret, hvordan det vil være rimeligt at skrue ordningen sammen, vi har lagt lofter ind, hvor vi siger maksimalt tilskud til tre børn og maksimalt dagpengesats som indkomst, og vi har også lavet den begrænsning, at man ikke samtidig kan få en anden overførselsindkomst. Det er selvfølgelig, fordi vi ikke synes, det vil være rimeligt, hvis man kan få en meget høj indtægt ud af en ordning som den her.

Vores udgangspunkt er altså, at det skal være muligt også at vælge den pasningsmodel, og derfor skal det, man økonomisk kan få for selv at passe sine børn, naturligvis sammenlignes med de økonomiske tilskud, der i øvrigt bliver givet til de forskellige pasningsordninger. Vores begrænsninger er simpelt hen ud fra, hvad vi synes, det vil være rimeligt at tilbyde på det her område.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Så må jeg nok bede om at blive lidt klogere, for så vil det sige, at ordningen er baseret på fortid, altså på den fortid, der indeholdt begrebet hjemmegående husmor.

Hvis vi nu kigger på, hvor mange procent af kvinder, der går derhjemme uden anden forsørgelse end den, deres mand kan give dem, så tror jeg, vi kommer ned på et meget lille tal, og så bliver ordningen da i sandhed billig, hvis man vil det.

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg vil gerne have lov til at rette en misforståelse, som fru Eva Kjer Hansen gav udtryk for. Jeg har tydeligt sagt, at vi går ind for den valgfrihed, som kommunerne har i dag, og at det er deres egen vurdering, om de vil benytte sig af det. Jeg synes jo også nok, partiet Venstre meget ofte siger, at kommunerne skal have en selvbestemmelsesret.

Når det gælder dette, at forældre skal have penge for at passe egne børn, så mener jeg virkelig, vi er ude på et overdrev. Forældrene bestemmer selv, om de vil have et job, og om de gerne vil have børnene passet, dér er valgfrihed, det kan man i dag. Men at dette skulle udløse ret til penge, det mener jeg ikke, det kan. Hvad kunne det ikke føre til? Det kunne føre til mange, mange mærkværdigheder efter Socialdemokratiets opfattelse.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg kan forstå, at den socialdemokratiske ordfører er tilhænger af den kommunale selvbestemmelsesret, så længe den socialdemokratiske ordfører må bestemme, hvad den skal omfatte. Jeg synes, at hvis man vil tale om det kommunale selvstyre og give det nogle muligheder, så bør man jo også være imødekommende, når kommunerne beder om en bredere vifte af tilbud. Jeg synes bare ikke, det hænger sammen med den afvisning, der ellers har været fra Socialdemokratiets side f.eks. af Søllerød Kommunes ønske om at udvide børnepasningsmulighederne.

Til fru Yvonne Herløv Andersen vil jeg sige, at jeg vil da meget gerne diskutere de nærmere tekniske detaljer. Hvis vi kan blive enige om nogle ændringer, som kan føre til, at den skepsis, der blev givet udtryk for fra CD's side tidligere under debatten her i dag, bliver fjernet, så CD kan blive positivt indstillet over for nogle muligheder på det her område, så vil vi være meget indstillet på det, og jeg ser frem til nærmere drøftelser med CD.

(Kort bemærkning).

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det er nok at strække forventningerne lidt for langt. Selv om man ikke selv deltager i balletkorpset, kunne man måske godt kritisere udøvelsen sådan rent teknisk.

(Kort bemærkning).

Inger Bierbaum (S):

Jeg vil blot lige spørge fru Eva Kjer Hansen om, hvorledes Venstre vil finansiere dette forslag. Det er blevet nævnt af flere i dag, at det kan blive dyrt for kommunerne, og jeg vil gerne spørge om en finansieringsmodel.

Så vil jeg gerne høre, hvilke grupper man egentlig havde tænkt sig, der ville vælge dette her, for jeg kan forstå, at man overhovedet ikke må være på overførselsindkomst. Hvem er det så, der skal have glæde af Venstres forslag?

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg havde naturligvis håbet, at de forskellige ordførere også have nærlæst bemærkningerne til lovforslaget, for der er jo ingen grund til at være skeptisk over for økonomien i det. Som det klart fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er det fortsat kommunen, der selv kan bestemme, hvor mange pasningspladser den ønsker at stille til rådighed, og dermed bevarer kommunerne den økonomiske styringsmulighed.

Det er jo først i det øjeblik, hvor der er tildelt en plads, at familierne selv skal kunne bestemme, hvad det er for en pasningsordning, de ønsker at gøre brug af. Jeg kan yderligere tilføje, som det også fremgår af bemærkningerne, at de kommuner, som har indført friere valg på døgninstitutionsområdet, ikke har oplevet udgiftsstigninger som følge deraf; det fremgår af rapporten »Friere valg på de kommunale serviceområder«, som kom i forsommeren.

Så kommunerne bevarer den økonomiske styring, og det er selvfølgelig vigtigt, men de familier, der ønsker en anden pasningsordning, skal have mulighed for det.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Gitte Seeberg):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 29:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af amtsældreråd.

Af Yvonne Herløv Andersen (CD) m.fl.
(Fremsat 11/11 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Karen Jespersen):

Vi har jo i nogle år haft ældreråd i kommunerne, og det synes jeg der har været mange gode erfaringer med. Jeg synes, de erfaringer, jeg hører om, når jeg kommer rundt i landet, er alt-overvejende positive.

Ældrerådene har været gode til at rådgive kommunerne, når det drejer sig om det sociale område og også andre områder – trafik, kulturelle aktiviteter og andet – og har været gode til at sætte aktiviteter for ældre borgere i kommunerne i værk.

Jeg er også jævnlig stødt på et ønske fra ældre, ikke mindst aktive ældre i ældrerådene, om at få oprettet ældreråd i amterne. Mit svar til de ældre har for det første været, at jeg synes, de skulle prøve at sørge for selv at få lavet sig et ældreråd i amterne. For det andet at jeg ikke synes, det var et anliggende for en socialminister, fordi de opgaver, der ligger i amterne, ikke er sociale anliggender. Det er jo først og fremmest sygehus-, trafik- og planlægningsopgaver.

Men der er jo i hvert fald så sket det, hvad enten det så skyldes mine gode råd eller ej – det tror jeg nu såmænd ikke det gør – at der jo er ved at være ældreråd i ganske mange amter. Jeg tror det sidste tal, jeg har hørt, er i ti amter, og at flere er på vej.

Jeg synes, at forslaget her er en god anledning til at få lavet en status over ældreråd i am-